

Tullkontroll av kontanta medel, m.m. (prop. 2006/07:68)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om lagstiftning som ska garantera en korrekt tillämpning av den anmälningssplikt som enligt beslut inom EU gäller i alla medlemsstater fr.o.m. den 15 juni 2007 för den som för med sig kontanta medel till ett värde av minst 10 000 euro vid resa in i eller ut ur gemenskapen. Tullverket får huvudansvaret för att ta emot anmälningar och kontrollera att anmälningssplikten fullgörs. Den som bryter mot anmälningssplikten ska kunna dömas till böter.

Utskottet tillstyrker även regeringens förslag att skatteavtalet med de övriga nordiska länderna om arvs- och gåvoskatt sägs upp eftersom skattskyldighet i Sverige inte uppkommer för arv och gåvor fr.o.m. den 17 december 2004.

Ökade kostnader för berörda myndigheter till följd av EG-förordningen om kontroll av kontanta medel ryms inom befintliga anslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	7
Tullkontroll av kontanta medel, m.m.	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Tullkontroll av kontanta medel, m.m.

Riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281),
2. antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1989:899) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige beträffande skatter på arv och på gåva,
3. godkänner att avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva sägs upp.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:68 punkterna 1–3.

Stockholm den 26 april 2007

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Lennart Sacrédeus (kd), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp), Jessica Polfjärd (m), Hans Olsson (s), Birgitta Eriksson (s), Agneta Berliner (fp) och Anne-Marie Wallouch (v).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2006/07:68 föreslår regeringen de lagändringar som behövs för att en EG-förordning om kontroll av kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen ska kunna tillämpas och få genomslag vid inresa till eller utresa från EG:s tullområde via Sverige.

Till följd av att arvs- och gåvoskatten tidigare har slopats föreslår regeringen också att Sverige ska säga upp det avtal som ingåtts med de övriga nordiska länderna för att undvika dubbelbeskattning av arv och gåvor och att lagen om detta avtal upphävs.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i *bilaga 1*. Regeringens förslag till lagtexter återges i *bilaga 2*. Det närmare innehållet i den i ärendet aktuella EG-förordningen¹ framgår av bilaga 1 till propositionen.

Bakgrund

EG-förordningen

Enligt gemenskapslagstiftning som ska tillämpas fr.o.m. den 15 juni 2007 gäller en anmälningsskyldighet för den som reser in i eller ut ur gemenskapen och medför kontanta medel till ett värde av minst 10 000 euro. En sådan anmälan ska lämnas skriftligt eller elektroniskt och ska innehålla uppgifter om

- anmälaren, däribland fullständigt namn, födelsedatum och födelseort samt nationalitet,
- de kontanta medlens ägare,
- den avsedda mottagaren av de kontanta medlen,
- beloppet och typen av kontanta medel,
- de kontanta medlens ursprung och avsedda användning,
- transportvägen,
- transportmedlet.

Med kontanter avses, förutom sedlar och mynt som är i omlopp som betalningsmedel, överlåtbara innehavarpapper, inbegripet penninginstrument utställda på innehavaren, exempelvis resecheckar, överlåtbara värdepapper (inbegripet checkar, reverser eller skuldebrev samt postanvisningar), som antingen är utställda på innehavaren, har endosserats utan inskränkning, är utställda på en fiktiv betalningsmottagare eller annars har en sådan form

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1889/2005 av den 26 oktober 2005 om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen.

att rätten till dem övergår vid leverans, samt ofullständiga instrument (inbegripet checkar, reverser eller skuldebrev samt postanvisningar) som är undertecknade, men där betalningsmottagarens namn är utelämnat.

Lagstiftningen har tillkommit som ett komplement till det tidigare direktivet² för att förebygga penningtvätt genom övervakning av transaktioner som utförs genom kredit- och finansinstitut och vissa typer av yrken. Eftersom det finns en risk för att tillämpningen av penningtvättsdirektivet kommer att leda till en ökad förflyttning av kontanta medel i olagliga syften, uppmanade rådet i oktober 2000 Europeiska kommissionen att se över möjligheterna till ett gemenskapsinstrument för övervakning av förflyttning av kontanta medel.

Enligt EG-rätten är Europaparlamentets och rådets förordningar automatiskt gällande rätt i EU:s medlemsstater, dvs. de ska tillämpas direkt av de nationella domstolarna och myndigheterna. Nationella regler får inte ändra i eller fylla ut det sakliga innehållet i EG-förordningen i större omfattning än vad som medges i förordningen. På motsvarande sätt som när regeringen utfärdar verkställighetsföreskrifter till en av riksdagen beslutad lag har den nationella lagstiftaren också en möjlighet att utfärda lagstiftning av ren verkställighetskaraktär till en EG-förordning, t.ex. administrativa och processuella föreskrifter.

Till grund för förslaget ligger en remissbehandlad promemoria som upprättats inom Finansdepartementet. Förslaget har granskats av Lagrådet, vars synpunkter delvis har tillgodosetts i propositionen.

Uppsägning av arvs- och gåvoskatteavtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige

Riksdagen har genom upphävandet av lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt och införandet av lagen (2005:194) om undantag från arvsskatt och gåvoskatt, beslutat att skattskyldighet på arv och på gåva inte uppkommer fr.o.m den 17 december 2004. Detta får till följd att avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva (prop. 1989/90:39, bet. 1989/90:SkU13, rskr. 1989/90:25) inte längre är nödvändigt för Sveriges del. Efter förhandlingar med företrädare för Danmarks, Finlands, Islands och Norges regeringar har överenskommit att avtalet lämpligen bör sägas upp av Sverige. Till följd av en uppsägning av avtalet ska även lagen genom vilken avtalet införlivats i svensk rätt upphävas.

² Rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i tullagen (2000:1281) i syfte att möjliggöra en korrekt tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1889/2005 av den 26 oktober 2005 om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen (EG-förordningen).

Det föreslås att anmälan enligt EG-förordningen ska ske skriftligt eller elektroniskt. För kontroll av att anmälningsplikten enligt EG-förordningen har fullgjorts, föreslås att Tullverket ska få undersöka transportmedel och bagage, såsom resväskor och portföljer, samt handväskor och liknande som medförs av resande vid inresa till eller utresa från EG:s tullområde, samt, om det finns anledning att anta att en person inte har fullgjort sin anmälningsplikt, utföra kroppsvisitation. Om anmälningsplikten enligt EG-förordningen inte har uppfyllts föreslås att Tullverket ska få kvarhålla kontanta medel om det behövs för att genomföra en kontroll. I fråga om påföljder föreslås att den som bryter mot anmälningsplikten i EG-förordningen ska dömas enligt tullagen för tullförseelse.

Förordningens krav på åtgärder som rör bl.a. överföring av uppgifter till andra EU-länder och informationsutbyte med tredjeland bedöms kunna uppfyllas inom ramen för befintlig lagstiftning. Tullverket kan få vissa ökade kostnader, t.ex. för ökad bemanning på landets internationella gemenskapsflygplatser. På dessa flygplatser saknas dessutom i dagsläget anordningar för tullkontroll av fysiska personer vid utresa, vilket kan medföra ökade kostnader för anskaffning av utrustning. Därtill kommer att vissa kostnader, om än högst marginella, kan uppstå för polisen och Kustbevakningen samt för rättsväsendet i övrigt, genom att överträdelser mot EG-förordningen kriminaliseras. Sammantaget kan emellertid de kostnader som beräknas tillkomma som en följd av tillämpningen av förordningen förväntas rymmas inom det befintliga anslaget.

Vidare föreslås att riksdagen godkänner att avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva sägs upp samt antar en lag om upphävande av lagen (1989:899) om detta avtal.

Förslagen till ändringar i tullagen föreslås träda i kraft den 15 juni 2007. Lagen om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige beträffande skatter på arv och på gåva föreslås upphöra att gälla vid utgången av augusti 2007. Lagen ska fortfarande tillämpas på arvsskatt och gåvoscatt som tas ut på grund av dödsfall som inträffar eller gåva för vilken skattskyldighet uppkommer dessförinnan.

Utskottets överväganden

Tullkontroll av kontanta medel, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag.

Utskottet har inte något att erinra mot regeringens förslag utan tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2006/07:68 Tullkontroll av kontanta medel, m.m.:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tullagen (2001:1281).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1989:899) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige beträffande skatter på arv och på gåva.
3. Riksdagen godkänner att avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på arv och på gåva sägs upp.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2000:1281)

dels att 1 kap. 1 §, 6 kap. 10 och 20 §§, 9 kap. 2 § samt 10 kap. 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 7 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Bestämmelser om tull som skall tas ut vid import från eller export till tredje land finns i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.

Andra EG-rättsakter i fråga om tull eller tullkontroll anges i 4 och 7 kap. denna lag.

Andra EG-rättsakter i fråga om tull eller tullkontroll anges i 4, 7 och 7 a kap. denna lag.

6 kap.10 §¹

I artikel 14 i förordningen (EEG) nr 2913/92 finns en bestämmelse som ålägger enskild skyldighet att förse tullmyndigheterna med nödvändiga dokument och upplysningar och ge dem all nödvändig hjälp. I artikel 46 i samma förordning finns bestämmelser om kontroll av varor och de transportmedel som befordrar dem i anslutning till att varorna visas upp för tullmyndigheten. I artikel 68 i samma förordning och i artiklarna 239–247 i förordningen (EEG) nr 2454/93 finns bestämmelser om tullmyndigheternas rätt att för kontroll av riktigheten av de deklarationer som de har mottagit granska handlingar och undersöka varor.

För kontroll av att deklarations- och uppgiftsskyldighet enligt denna lag eller tullagstiftningen i övrigt har fullgjorts riktigt och fullständigt eller för kontroll av att varor inte gör intrång i de rättigheter som skyddas av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter får Tullverket även undersöka

1. transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där varor kan förvaras,

¹ Senaste lydelse 2006:423.

2. områden för tillfälliga lager, tullager, frizoner och frilager samt områden på flygplatser och bangårdar där varor som står under tullövervakning förvaras och även lokaler inom sådana områden samt

3. bagage, såsom resväskor och portföljer, samt handväskor och liknande som medförs av resande vid inresa till eller utresa från EG:s tullområde eller av person som anmanats att stanna enligt 7 §.

Bestämmelser om tullkontroll av kontanta medel finns i 7 a kap.

Bestämmelser om kroppsvisitation och kroppsbesiktning finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

20 §

Polismyndighet och Kustbevakningen skall medverka i övervaknings- och kontrollverksamhet enligt denna lag. Vad som sägs i 1 § gäller även vid sådan medverkan. Vidare gäller vad som sägs i 2, 6–10, 14 och 15 §§ om Tullverket och tulltjänsteman också polismyndigheterna och Kustbevakningen samt polismän och Kustbevakningstjänstemän som medverkar i Tullverkets kontrollverksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om medverkan som avses i första stycket.

Polismyndighet och Kustbevakningen skall medverka i övervaknings- och kontrollverksamhet enligt denna lag. Vad som sägs i 1 § gäller även vid sådan medverkan. Vidare gäller vad som sägs i 2, 6–10, 14 och 15 §§ *samt i 7 a kap.* om Tullverket och tulltjänsteman också polismyndigheterna och Kustbevakningen samt polismän och kustbevakningstjänstemän som medverkar i Tullverkets kontrollverksamhet.

7 a kap. Tullkontroll av kontanta medel

1 §

Bestämmelser om anmälningsplikt för kontanta medel finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1889/2005 av den 26 oktober 2005 om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen².

2 §

Anmälan enligt artikel 3 i förordningen (EG) nr 1889/2005 skall lämnas skriftligt eller elektroniskt.

3 §

För kontroll av att anmälningsplikten enligt förordningen (EG)

² EUT L 309, 25.11.2005, s. 9 (Celex 32005R1889).

nr 1889/2005 har fullgjorts får Tullverket undersöka transportmedel och bagage, såsom resväskor och portföljer, samt handväskor och liknande som medförs av resande vid inresa till eller utresa från EG:s tullområde.

4 §

Om det finns anledning att anta att en person inte har fullgjort sin anmälningsplikt enligt förordningen (EG) nr 1889/2005, får kroppsvisitation i syfte att eftersöka kontanta medel utföras på honom eller henne.

Vid kroppsvisitation enligt första stycket skall bestämmelserna i 29 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling tillämpas.

5 §

I artikel 4.2 i förordningen (EG) nr 1889/2005 finns bestämmelser om kvarhållande av kontanta medel. Om anmälningsplikten enligt förordningen inte har uppfyllts, får Tullverket kvarhålla kontanta medel om det behövs för att genomföra en kontroll.

6 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om anmälan enligt 2 §.

9 kap.

2 §³

Ett beslut av Tullverket enligt tullagstiftningen eller artikel 5 i förordningen (EG) nr 1383/2003 eller beslut om förlängning enligt artikel 8 i nämnda förordning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut av Tullverket enligt tullagstiftningen eller artikel 5 i förordningen (EG) nr 1383/2003 eller beslut om förlängning enligt artikel 8 i nämnda förordning eller artikel 4.2 i förordningen (EG) nr 1889/2005 får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Tullverkets beslut om revision enligt 6 kap. 28 § får inte överklagas.

³ Senaste lydelse 2006:423.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Detsamma gäller vid överklagande i mål som avses i 8 kap. 13 §.

Föreskrifter om överklagande av Tullverkets beslut om föreskrifter med stöd av ett bemyndigande enligt denna lag meddelas av regeringen.

10 kap.

1 §⁴

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift i tullagstiftningen *eller* mot förbudet i artikel 16 i förordningen (EG) nr 1383/2003 döms för tullförseelse till böter. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot beslut som Tullverket meddelat med stöd av tullagstiftningen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift i tullagstiftningen, mot förbudet i artikel 16 i förordningen (EG) nr 1383/2003 *eller mot anmälningsplikten i artikel 3 i förordningen (EG) nr 1889/2005 jämförd med 7 a kap. 2 §* döms för tullförseelse till böter. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot beslut som Tullverket meddelat med stöd av tullagstiftningen

1. om skyldighet att föra anteckningar och lämna uppgifter om varor som förvaras i tillfälligt lager, tullager, frizon eller frilager eller som är föremål för förenklat förfarande vid tillämpning av ett tullförfarande,

2. om skyldighet i övrigt att lämna uppgift eller handling till Tullverket eller

3. om användningen eller förbrukningen av en icke-gemenskapsvara.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

2 §

Ansvar för tullförseelse inträder inte, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken *eller* lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Ansvar för tullförseelse inträder inte, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken, lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. eller lagen (2003:148) om straff för terroristbrott.*

Denna lag träder i kraft den 15 juni 2007.

⁴ Senaste lydelse 2006:423.

2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1989:899)
om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark,
Finland, Island, Norge och Sverige beträffande
skatter på arv och på gåva

Härigenom föreskrivs att lagen (1989:899) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige beträffande skatter på arv och på gåva skall upphöra att gälla vid utgången av augusti 2007. Den upphävda lagen skall dock oberoende av artikel 16 i avtalet fortfarande tillämpas på arvsskatt och gåvoskatt som tas ut på grund av dödsfall som inträffar eller gåva för vilken skattskyldighet uppkommer dessförinnan.